

L'ORGANITZACIÓ MUNDIAL I REGIONAL DE LA METROLOGIA (PRIMERA PART)

Eugeni Vilalta López

La metrologia és una activitat molt diversa amb una organització complexa, però raonablement harmònica.

- 1 Organització mundial
- 1.1 El BIPM i la Convenció del Metre

L'organització bàsica és la més antiga i, durant molt de temps, no ha tingut un nom clar; és l'organització creada per la Convenció Internacional del Metre de 1875, formada per:

- la CGPM (Conferència General de Pesos i Mesures), que es reuneix cada quatre anys, amb representants degudament anomenats pels estats membres,
- el CIPM (Comitè Internacional de Pesos i Mesures), triat per la CGPM i format per metròlegs eminents, sense que pugui haver-n'hi més d'un per estat, que es reuneix cada any (habitualment un cop per any) i que té comitès consultius i
- el BIPM (Bureau/Oficina Internacional de Pesos i Mesures), que és el laboratori permanent, situat en territori internacional a Sèvres i que té un Director designat pel CIPM.

Actualment, el CIPM compta amb Dolores del Campo Maldonado i té els comitès consultius següents:

- CCAUV: Comitè Consultiu de l'Acústica, els Ultrasons i les Vibracions
- CCEM: Comitè Consultiu d'Electricitat i Magnetisme
- CCL: Comitè Consultiu de Longituds
- CCM: Comitè Consultiu per a la Massa i les Magnituds Associades
- CCPR Comitè Consultiu de Fotometria i Radiometria

- CCQM: Comitè Consultiu per a la Quantitat de Substància-Metrologia en Química i Biologia
- CCRI: Comitè Consultiu de les Radiacions Ionitzants
- CCT: Comitè Consultiu de Termometria
- CCTF: Comitè Consultiu del Temps i les Freqüències
- CCU: Comitè Consultiu de les Unitats

Totes les sigles de l'organització són internacionals i corresponen a les inicials en francès, que n'és l'idioma oficial. Amb molt poques excepcions corresponen també a les inicials en català.

L'organització mundial de la metrologia és la tercera organització intergovernamental mundial més antiga, després de la Unió Internacional de Telecomunicacions (1865) i la Unió Postal Internacional (1874). Durant molt de temps no ha tingut cap nom específic i es parlava de cadascun dels seus organismes particulars. En el període al voltant del darrer canvi de segle va designar-se pel circumloqui «Organització Intergovernamental de la Convenció del Metre» en els seus documents (1998, 2006) i, finalment, el 2018 va passar a reinterpretar BIPM com a nom de l'organització completa i designar l'altre sentit de BIPM com «L'òrgan científic i administratiu, anomenat en la pràctica BIPM».

El BIPM reforça aquesta redenominació citant el *Dictionnaire de droit international public* de Jean Salmon, segons el qual «el terme *bureau* s'empra com a nom d'organitzacions internacionals amb un perímetre limitat, en particular tècnic i/o administratiu» i el considera equivalent al terme *oficina* emprat per altres organitzacions internacionals.